

ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

3

Μελέτη Τουριστικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Αττικής

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Κεντρική Μακεδονίας

περιφέρεια
Δυτικής Μακεδονίας

περιφέρεια
Ηπείρου

περιφέρεια
Θεσσαλίας

περιφέρεια
Ιονίων Νήσων

περιφέρεια
Δυτικής Ελλάδας

περιφέρεια
Στερεάς Ελλάδας

περιφέρεια
Πελοποννήσου

περιφέρεια
Βορείου Αιγαίου

περιφέρεια
Νοτίου Αιγαίου

περιφέρεια
Κρήτης

περιφέρεια

ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η μελέτη ανατέθηκε από τον Ε.Ο.Τ. τον Ιανουάριο 2002 στο γραφείο μελετών Νίκης Παπαγεωργίου-Τορτοπίδη, ύστερα από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Στο πρώτο μέρος της μελέτης γίνεται διάγνωση του δυναμικού της τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας, η οποία περιλαμβάνει αξιολόγηση των υφιστάμενων πόρων, της τουριστικής προσφοράς και της σύνθεσης του τουριστικού προϊόντος, καθώς και εκτίμηση της φέρουσας ικανότητας ειδικών περιοχών. Στη συνέχεια αναλύονται τα πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες της σημερινής τουριστικής ανάπτυξης, επισημαίνονται οι ευκαιρίες και οι απειλές που αντιμετωπίζει το τουριστικό δυναμικό της περιφέρειας και διερευνάται η δυναμική ζήτηση.

Στο δεύτερο μέρος προτείνεται η στρατηγική τουριστικής ανάπτυξης της περιφέρειας, καθορίζονται στόχοι και άξονες προτεραιότητας και καταστρώνεται πρόγραμμα δράσης.

1. ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.

1.1. Αξιολόγηση των υφιστάμενων τουριστικών πόρων.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων 20 ετών, έχει παρατηρηθεί μία υποβάθμιση του τουριστικού τομέα στην Περιφέρεια της Αττικής. Ο τουρισμός αποτελεί μείζονα πλουτοπαραγωγική πηγή, καταλαμβάνοντας σημαντικά ποσοστά στο Α.Ε.Π. και την Απασχόληση. Η παρούσα μελέτη επιχειρεί να αναδείξει τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει ο τουρισμός στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Αττικής.

Προκειμένου να αξιολογηθούν οι υφιστάμενοι τουριστικοί πόροι, κατά κατηγορία προσφοράς και ζήτησης, προσδιορίστηκαν επιμέρους χωρικές ενότητες τουρισμού, οι οποίες εντοπίζονται (1) στους πυρήνες των ιστορικών κέντρων Αθήνας και Πειραιά, (2) ενδεχομένως στην περιφέρειά τους, εντός του συμπαγούς αστικού σχηματισμού του Πολεοδομικού Συγκροτήματος, (3) στις παράκτιες ζώνες και το θαλάσσιο περιβάλλον, (4) στον νησιωτικό χώρο και (5) στους ορεινούς όγκους.

1.2. Αξιολόγηση της υφιστάμενης τουριστικής προσφοράς και της σύνθεσης του τουριστικού προϊόντος της περιφέρειας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΞΕΕ), το δυναμικό της Αττικής σε ξενοδοχειακές κλίνες εν λειτουργία το 2002 είναι 59.425 κλίνες, σε 692 μονάδες, με 31.797 δωμάτια. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 49,5% των κλινών βρίσκεται στην Αθήνα. Λειτουργούν επίσης 10 Campings, από τα οποία, τα μισά (5) είναι συγκεντρωμένα στην παραλία Ανατολικής Αττικής.

Η επίδοση των ξενοδοχειακών μονάδων της Αττικής ως προς το μέσο μέγεθος και τον αριθμό διανυκτερεύσεων ανά κλίνη δεν είναι ιδιαίτερος θετικές αλλά και ούτε αρνητικές. Παρά το γεγονός ότι μια μικρή βελτίωση παρατηρείται πολύ πρόσφατα, οι δείκτες οικονομικών επιδόσεων των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων της Αττικής υστερούν έναντι άλλων περιοχών της Ελλάδος.

Η Αθήνα και η Αττική καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος φιλοξενίας συνεδριακών δραστηριοτήτων, παρά την δημιουργία εγκαταστάσεων σε άλλες περιοχές. Ειδικότερα, η Αθήνα φιλοξενεί ένα μέσο ετήσιο αριθμό συνεδριακών εκδηλώσεων ίσο με 19 και κατατάσσεται στην 30η σειρά παγκοσμίως. Οι συνεδριακές εγκαταστάσεις μπορούν να φιλοξενήσουν περίπου 23.000 συνέδρους ενώ οι συνεδριακοί χώροι των ξενοδοχειακών μονάδων μπορούν να υποδεχθούν άλλα 30.000 άτομα. Υπάρχει ανάγκη προσφοράς συνεδριακών υπηρεσιών υψηλότερης στάθμης ακόμη και για συνεδριακές εκδηλώσεις μετρίου μεγέθους με υψηλότερες απαιτήσεις.

Ο νομός Αττικής συγκεντρώνει το μεγαλύτερο αριθμό τουριστικών γραφείων (2.633 γραφεία) κατέχοντας μερίδιο 31.8% στο σύνολο των τουριστικών γραφείων. Οι αλλαγές στις υποδομές της Αττικής οι οποίες υλοποιούνται σήμερα μπορούν να ενισχύσουν μία συνδυαστική προσπάθεια για τον πολλαπλασιασμό των αποτελεσμάτων από τις προσπάθειες των ταξιδιωτικών πρακτόρων για την μεγέθυνση του συνεδριακού τουρισμού.

Στην Περιφέρεια Αττικής και στην ευρύτερη ζώνη του Σαρωνικού, λειτουργούν επτά (7) εγκαταστάσεις ελλιμενισμού Σκαφών Αναψυχής, με συνολική δυναμικότητα 3.825 σκαφών. Οι υπάρχουσες εγκαταστάσεις δεν είναι αρκετές ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες, οι παρεχόμενες υπηρεσίες είναι υποβαθμισμένες και η κατάσταση των εγκαταστάσεων επικίνδυνα εγκαταλειμμένη. Ήδη, υπάρχουν σχέδια αναβάθμισης στις υφιστάμενες 3 μαρίνες της ΕΤΑ Α.Ε. Αλίμου, Φλοίσβου και Ζέας την επόμενη διετία, με σκοπό την προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού και διαφορετικού είδους επισκεπτών και πελατών.

Με τις υφιστάμενες και τις προβλεπόμενες (υπό κατασκευή, λόγω Ολυμπιακών Έργων) θέσεις, η Περιφέρεια Αττικής θα διαθέτει, το 2004, 5.685 θέσεις συνολικά, σε αντίστοιχο σύνολο Χώρας 15.162, ποσοστό 37,5% των διατιθέμενων θέσεων, το συντριπτικό ποσοστό των οποίων βρίσκεται στο Ηπειρωτικό Τμήμα της.

Συμπεράσματα αξιολόγησης

Η περιφέρεια Αττικής εμφανίζει μια σταθερή μείωση της τουριστικής ζήτησης την τελευταία 25ετία και η Αθήνα έχει χάσει την τουριστική της ελκυστικότητα. Αυτό οφείλεται κυρίως στην μείωση της συμμετοχής της Αθήνας στα τουριστικά πακέτα μαζικού τουρισμού, με την απευθείας μεταφορά των τουριστών με πτήσεις charter στους τουριστικούς προορισμούς της χώρας (νησιά, ακτές). Οφείλεται επίσης σε μεγάλο βαθμό στην περιβαλλοντική, λειτουργική και τουριστική υποβάθμιση της πόλης της ίδιας.

Η ανανέωση και συμπλήρωση της τουριστικής προσφοράς θα συντελέσει στην ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος. Ωστόσο είναι απαραίτητη η προσπάθεια οργάνωσης σε συνεχή βάση συμπληρωματικών και ειδικών δραστηριοτήτων για την προσέλκυση ομάδων τουριστών διαφόρων ενδιαφερόντων και την διατήρηση της ζήτησης σε ικανοποιητικά επίπεδα. Η αξιολόγηση της τουριστικής προσφοράς βασίστηκε σε ένα σύστημα κριτηρίων τα οποία διακρίνονται στους τουριστικούς πόρους, την τοπική οικονομία, τις τουριστικές εγκαταστάσεις - υποδομές, τα δίκτυα προσπέλασης και την τουριστική κίνηση.

Από την παραπάνω ανάλυση προέκυψε η διαβάθμιση των τουριστικών ενοτήτων της περιφέρειας κατά βαθμό ανάπτυξης:

- **Ψριμες περιοχές**, που παρουσιάζουν υπερσυγκέντρωση τουριστικών εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων με δυσμενείς παρεπόμενες επιπτώσεις και έχουν ανάγκη ρύθμισης, ελέγχου και οργάνωσης, όπως η περιοχή Κεντρικής Αθήνας και Πειραιά και η παράκτια ζώνη από Φάληρο μέχρι Βουλιαγμένη, Θύλακες ώριμης ανάπτυξης στην Ακτή Σαρωνικού της παράκτιας περιοχής Ανατολικής Αττικής, Θύλακες ώριμης ανάπτυξης στην Αίγινα και Αγγίστρι της νησιώτικης περιοχής.
- **Δυναμικές ζώνες**, που παρουσιάζουν έντονες τάσεις τουριστικής ανάπτυξης και έχουν ανάγκη έγκαιρης οργάνωσης και ρύθμισης, όπως η Ακτή Σαρωνικού της παράκτιας περιοχής Ανατολικής Αττικής, τα νησιά Αίγινα και Αγγίστρι, η περιοχή ΟΑΚΑ - βορειών προαστίων της Αθήνας, τα νησιά Ύδρα, Σπέτσες και δευτερευόντως ο Πόρος, με βαθμό και ποιότητα ανάπτυξης που μπορεί να χαρακτηριστεί "άριστος".
- **Αναξιοποίητες περιοχές**, που δεν έχουν τουριστική ανάπτυξη, θα μπορούσαν όμως μακροπρόθεσμα να αξιοποιηθούν με βιώσιμο για το περιβάλλον τρόπο, όπως η Ακτή Κορινθιακού της παράκτιας περιοχής Δυτικής Αττικής - Πειραιά και η ηπειρωτική ενδοχώρα της Αττικής.
- **Περιοχές με δυνατότητες**, λόγω θετικών προοπτικών της ευρύτερης περιοχής ή / και τουριστικών πόρων, και έχουν ανάγκη οργάνωσης και συμπλήρωσης της τουριστικής προσφοράς, όπως η Ακτή Ευβοϊκού της Ανατολικής Αττικής, η Ακτή Σαρωνικού της Δυτικής Αττικής στο τμήμα της Κινέττας, τα Μέθανα, στην νησιώτικη περιοχή Αττικής, τα Κύθηρα, στην νησιώτικη περιοχή Αττικής.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ - 2003

ΤΑΞΗ	ΑΑ	Α	Β	Γ	Δ	Ε	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΟΝΑΔΕΣ	19	64	125	314	104	66	692
ΔΩΜΑΤΙΑ	5.079	6.831	7.073	10.269	2.123	1.092	32.467
ΚΛΙΝΕΣ	9.475	12.703	13.198	19.071	4.032	2.196	60.675

1.3. Εκτίμηση της "φέρουσας ικανότητας" συγκεκριμένων περιοχών της περιφέρειας ως προς την βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη.

Η επιλογή των περιοχών εκτίμησης της φέρουσας ικανότητας στην περιφέρεια Αττικής έγινε σε συνεργασία της ομάδας Μελέτης με την Επιτροπή Επίβλεψης της μελέτης, στον Ε.Ο.Τ. Οι περιοχές που επελέγησαν είναι αντιπροσωπευτικές ως προς τέσσερις παράγοντες: τον βαθμό τουριστικής ανάπτυξης, την χωρική διάσταση, τους τουριστικούς πόρους, τις διαφαινόμενες τάσεις ανάπτυξης (στα πλαίσια και των Ολυμπιακών Αγώνων).

Ακτή Σαρωνικού Ανατολικής Αττικής (Βάρκιζα - Σούνιο)

Για την συγκεκριμένη περιοχή, εκτιμάται ότι το σενάριο ελεγχόμενης τουριστικής ανάπτυξης παρουσιάζει τα περισσότερα πλεονεκτήματα. Ο λόγος έγκειται στο ότι ήδη υπάρχουν δυναμικές προοπτικές ανάπτυξης και σημεία κορεσμού.

Η εκτίμηση της φέρουσας ικανότητας της συγκεκριμένης περιοχής στηρίζεται σε κριτήρια τριών διαστάσεων : περιβαλλοντική, κοινωνική και ψυχολογική, και οικονομική διάσταση.

Προς αυτή τη κατεύθυνση, υπολογίζονται συγκεκριμένοι οικονομικοί δείκτες, οι οποίοι εξετάζουν τις σχέσεις μεταξύ βασικών παραγόντων που επηρεάζουν την τουριστική δραστηριότητα στην περιοχή μελέτης, όπως ο πληθυσμός της περιοχής, ο αριθμός των τουριστών (αλλοδαποί και ημεδαποί), δίκτυα υποδομής, πληρότητα εκτάσεων και καταλυμάτων κ.ά.

Ο υπολογισμός των παραπάνω δεικτών δίνει ένα κανονικό για το είδος και τη θέση της περιοχής επίπεδο, εκφράζοντας την δυναμική ανάπτυξη της περιοχής της Ανατολικής Αττικής. Μέσα στα πλαίσια της πολιτικής για ελεγχόμενη τουριστική ανάπτυξη, το ποσοστό τουριστικής λειτουργίας που προτείνεται είναι 15-17 και η μέγιστη χωρητικότητα εκτιμάται σε 5.000 ξενοδοχειακές κλίνες συνολικά.

Νησιά Αττικής: Αίγινα - Αγκίστρι

Για αυτή την περιοχή, εκτιμάται ότι ένα συνδυαστικό σενάριο ελεγχόμενων τάσεων ανάπτυξης και οικολογικής ευαισθησίας προκαλεί σημαντικές, θετικές επιπτώσεις, ελαχιστοποιώντας τα μειονεκτήματα κάθε σεναρίου. Με την επιλογή της πολιτικής ελεγχόμενης ανάπτυξης σε συνδυασμό με την οικολογική αντιμετώπιση του περιβάλλοντος, ορίζεται η δυνατότητα ελάχιστης συνολικής αύξησης κλινών στην ενδοχώρα και σε καμία περίπτωση στις ήδη υπερανεπτυγμένες τουριστικά περιοχές. Η μέγιστη χωρητικότητα της περιοχής εκτιμάται σε 5.000 κλίνες συνολικά ενώ ο δείκτης τουριστικής λειτουργίας (T1) να μην υπερβεί το 35%.

Νησιά Αττικής: Πόρος - Ύδρα - Σπέτσες (μόνο τα νησιά, χωρίς την Τροιζηνία)

Η συγκριτική ανάλυση εναλλακτικών σεναρίων οδηγεί στο συμπέρασμα - πρόταση ότι είναι προς όφελος της περιοχής να διατηρηθεί η υπάρχουσα κατάσταση, εκτός από το νησί του Πόρου που θα μπορούσε να εφαρμοσθεί μία αυστηρά ελεγχόμενη ανάπτυξη. Η ανάλυση αναδεικνύει την ανάγκη για περιορισμό της ανάπτυξης και διατήρηση του υψηλού ποιοτικά επιπέδου περιοχής. Η μέγιστη χωρητικότητα της περιοχής εκτιμάται σε 3000 συνολικά ενώ προτείνεται ο μέγιστος δείκτης τουριστικής λειτουργίας (T1) να μην υπερβεί το 27%.

1.4. Ανάλυση των ευρύτερων επιπτώσεων του τουρισμού στην οικονομία, την τοπική κοινωνία, τον πολιτισμό και το φυσικό περιβάλλον της περιφέρειας.

Ο τουρισμός σχετίζεται με τομείς και κλάδους παραγωγής, έχοντας ιδιαίτερη σημασία για τους κλάδους των καταλυμάτων, της εστίασης και των ταξιδιωτικών πρακτορείων καθώς και για τον κλάδο μεταφορών και αναψυχής και πολιτισμού. Αναντίρρητα, ο τουρισμός ενισχύει και την απασχόληση του εργατικού δυναμικού.

Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του τουρισμού είναι ότι σημειώνεται ιδιαίτερη ανάπτυξη των αυτοαπασχολούμενων με την δημιουργία οικογενειακών, τουριστικών επιχειρήσεων. Αυτό είναι σημαντικό για την οικονομία διότι δίνει μία ευελιξία λειτουργίας και ανάπτυξης ενώ δημιουργεί δυνατότητες απασχόλησης και εισοδήματος σε πολύ ευρύτερα στρώματα του πληθυσμού, οδηγώντας σε μία ισόρροπη κατανομή των οφελών από την τουριστική δραστηριότητα. Στην περιφέρεια Αττικής, οι μισθωτοί αντιπροσωπεύουν σημαντικά μεγαλύτερο ποσοστό (72%) του συνόλου των εργαζομένων στον τουρισμό από ότι στο σύνολο της χώρας για τον τουρισμό αφού το ποσοστό αυτό είναι περίπου 57%.

Η απασχόληση σε ξενοδοχεία και εστιατόρια φτάνει τα 77.609 άτομα στην περιφέρεια Αττικής και αντιπροσωπεύει ποσοστό 33% του συνόλου των απασχολούμενων στον τομέα σε όλη τη χώρα. Επίσης, τα 77.609 άτομα αποτελούν και το 4,9% των συνολικά απασχολούμενων σε όλους τους κλάδους για την περιφέρεια Αττικής. Το ποσοστό των γυναικών που εργάζονται στον τομέα του τουρισμού είναι 47% όταν το ποσοστό αυτό είναι 37% για το σύνολο της οικονομίας στην Ελλάδα

Ταυτόχρονα, συμβάλλει και στο επίπεδο εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικό αφού η απασχόληση του στον τομέα του τουρισμού, προϋποθέτει γνώσεις σε ειδικά θέματα (π.χ. ξενάγηση, οργάνωση και λειτουργία τουριστικών μονάδων). Πρέπει να σημειωθεί ότι οι θέσεις απασχόλησης στον τουρισμό καταλαμβάνονται από απόφοιτους όλων των επιπέδων εκπαίδευσης (στην Αττική, το ποσοστό των αποφοίτων λυκείου ανέρχεται στο 64%).

Ο πολιτισμός αποτελεί μία πηγή ελκυστικών πόρων αφού τα μνημεία, οι αρχαιολογικοί χώροι, οιοδήποτε χαρακτήρα προσελκύουν την προσοχή και το ενδιαφέρον των επισκεπτών της χώρας και ιδιαίτερα της Αθήνας - Αττικής. Ιδιαίτερα, ο πολιτιστικός τουρισμός αποτέλεσε μία αξιόπιστη εναλλακτική πρόταση για την αντιμετώπιση του κορεσμού της μαζικής τουριστικής ζήτησης.

Οι προοπτικές θετικής αλλαγής της σημερινής κάμψης του τουρισμού στην Αττική είναι αισιόδοξες με αφορμή την διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 στην Αθήνα. Με την προσδοκώμενη βελτίωση των υποδομών (μεταφορές, επικοινωνίες, πληρότητα καταλυμάτων, φυσικό περιβάλλον κα.), η περιφέρεια Αττικής θα εισέλθει σε συνθήκες υγιούς, ισόρροπης και δυναμικής λειτουργίας, αναλαμβάνοντας πρωταγωνιστικό ρόλο στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή της περιοχής.

1.5. Ανάλυση των πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών της σημερινής τουριστικής ανάπτυξης.

Πλεονεκτήματα

Με αφορμή την διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων 2004 στην Αθήνα και τις προοπτικές εξέλιξης που προκύπτουν από αυτήν, η περιφέρεια Αττικής και η πόλη των Αθηνών έχουν μπει σε μία νέα αναπτυξιακή διαδικασία στον τομέα του τουρισμού.

Νέα οργάνωση των ξενοδοχειακών μονάδων βασισμένη στην εισαγωγή νέας τεχνολογίας, εκσυγχρονισμός ή σχέδια εκσυγχρονισμού των ξενοδοχειακών υποδομών, η κατασκευή του νέου αεροδρομίου και του μετρό, η ανάπτυξη της κινητής τηλεφωνίας. Η ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων σε συνδυασμό με την ιστορική αξία του ονόματος της πόλης των Αθηνών, η μείωση του νέφους, και η βελτίωση και δημιουργία καινούριων μαρίνων δημιουργούν νέες, φιλόδοξες προσδοκίες για την εξέλιξη του τουριστικού προϊόντος στην Αττική.

Αδυναμίες

Κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες, η τουριστική ζήτηση για την Αττική και ειδικότερα την Αθήνα παρουσίασε μία πτώση. Οι παράγοντες που διαμόρφωσαν αυτή τη πτώση είναι:

- η υποβάθμιση του περιβάλλοντος και των συνθηκών ζωής των τουριστών - η κυκλοφοριακή συμφόρηση και η αύξηση των χρονοαποστάσεων
- η σύμπτωση εξωγενών αρνητικών επιδράσεων (πόλεμος Περσικού Κόλπου, Κοσσυφοπέδιο, σεισμός Πάρνηθας, πλήγμα 11ης Σεπτεμβρίου στις ΗΠΑ και τις άλλες τρομοκρατικές ενέργειες μετά από αυτήν) που έπληξαν γενικά τον ελληνικό τουρισμό ή ειδικότερα τον τουρισμό της Αττικής
- οι ταξιδιωτικές οδηγίες που σχετίζονταν με θέματα ασφάλειας
- η δημιουργία αεροδρομίων στα νησιά,
- το cabotage στη λειτουργία των κρουαζιερόπλοιων
- η έλλειψη μεγαγεγονότων (events)
- η επιβολή μέτρων κορεσμού που οδήγησαν στην υποβάθμιση της προσφοράς
- η μείωση των δρομολογίων της Ολυμπιακής Αεροπορίας και η υποβάθμισή της.

Σήμερα, η Αθήνα και η Αττική δεν αποτελούν ανταγωνιστικό παράγοντα της τουριστικής κίνησης και για άλλους επιπρόσθετους λόγους. Αποεπενδύσεις, διακοπή λειτουργίας ξενοδοχειακών μονάδων, ελάχιστη εξέλιξη των υπαρχουσών ξενοδοχειακών συγκροτημάτων, έλλειψη καινοτομικών και θεαματικών τουριστικών υποδομών, ελλιπής υποδομή για συνεδριακό τουρισμό και ανάπτυξη άλλων περιοχών της χώρας εκτός της περιφέρειας της Αττικής.

1.6. Διερεύνηση των ευκαιριών και των δυνατοτήτων αξιοποίησης, αναβάθμισης και προβολής του τουριστικού δυναμικού της περιφέρειας.

Το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης θα επηρεάσει και τον τομέα του τουρισμού και οι τουριστικές επιχειρήσεις της Αττικής πρέπει να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στα διαρκώς μεταβαλλόμενα δεδομένα. Είναι απαραίτητο για τις τουριστικές επιχειρήσεις της Αττικής να εκσυγχρονιστούν σε όλα τα επίπεδα ώστε να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν κατά το βέλτιστο τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται για την τουριστική δραστηριότητα στην περιφέρεια. Η βελτίωση των πολιτιστικών, ιστορικών και αρχαιολογικών πόρων, η προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος, οι νέες υποδομές (λόγω των Ολυμπιακών Αγώνων 2004), οι νέες μορφές τουρισμού και η δημιουργία ενός σταθερού περιβάλλοντος (οικονομία, Ευρωπαϊκή Ένωση, Επιχειρησιακά Προγράμματα Στήριξης κ.α.) αποτελούν κρίσιμα εργαλεία για την εξέλιξη των τουριστικών επιχειρήσεων και κατ'επέκταση, την ανάπτυξη του τουρισμού στην περιφέρεια Αττικής.

Για την Αττική ειδικότερα, ο τουρισμός πόλεως και ο συνεδριακός τουρισμός είναι σε θέση να αναπτυχθούν με βάση τις νέες, βελτιωμένες υποδομές. Επίσης, το γκόλφ αποτελεί μία ειδική μορφή τουρισμού με ιδιαίτερη προοπτική επιτυχίας.

Η ευκαιρία ανάπτυξης συνεδριακού τουρισμού αποτελεί σοβαρή πρόκληση για τον Ελληνικό τουρισμό και ειδικότερα για την Περιφέρεια Αττικής, για δύο βασικούς λόγους. Πρώτον, την αναζήτηση νέων προορισμών συνεδριακού τουρισμού εκτός των καθιερωμένων (π.χ. Λονδίνο, Παρίσι, Βρυξέλλες). Δεύτερον, την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της Αττικής λόγω των νέων υποδομών, που δημιουργούν μεγαλύτερη προσελαστικότητα, καλύτερη ποιότητα και ποικιλία καθώς και ασφάλεια.

Ο στόχος της δημιουργίας του Συνεδριακού Κέντρου Αθηνών είναι η αντιμετώπιση της ελλείψης υποδομής για την διεξαγωγή συνεδρίων. Σήμερα, το μεγαλύτερο ποσοστό των αναγκών καλύπτονται από ξενοδοχεία, που ως επί το πλείστον διαθέτουν αίθουσες μικρής χωρητικότητας (500 άτομα).

Το Συνεδριακό Κέντρο Αθηνών θα δημιουργηθεί στο πρώην ανατολικό σταθμό του Ελληνικό (έκταση 170.000 τ.μ.) και θα συνδυαστεί με την κατασκευή ενός μητροπολιτικού πάρκου. Το συνεδριακό αυτό κέντρο θα μπορεί να φιλοξενεί ένα πολύ σημαντικό αριθμό ανθρώπων, θα συνδυάζει την πραγματοποίηση εκθέσεων ενώ θα τονώσει την κίνηση των ξενοδοχειακών μονάδων, των οποίων η πληρότητα έχει μειωθεί στο 53% (έτος 2001). Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία του Συνεδριακού Κέντρου Αθηνών αποτελεί η έγκαιρη και αποτελεσματική δραστηριοποίηση των ελληνικών εταιρειών διοργάνωσης συνεδρίων (Convention Bureaux).

1.7. Εξέταση των απειλών και εντοπισμός προβληματικών ζωνών και τομέων.

Από την ανάλυση που προηγήθηκε, εντοπίστηκε μια σειρά προβλημάτων, διαφόρων κατηγοριών, τα οποία αντιμετωπίζει η ανάπτυξη του τουρισμού στην Περιφέρεια Αττικής.

- Η διοικητική διαίρεση, σε ότι αφορά την ένταξη των νησιών Κύθηρα και Αντικύθηρα στην περιφέρεια Αττικής και οι συνακόλουθες επιπτώσεις στην ανάπτυξη των νησιών, τα οποία είναι καταδικασμένα στην απομόνωση. Η επανένταξη στον γεωγραφικό χώρο όπου εντάσσονται φυσικά (Ν.Α. Πελοπόννησος) θα βοηθήσει την ορθολογική ανάπτυξη των νησιών οικονομικά, κοινωνικά και τουριστικά.

- Ο τουρισμός της Αττικής αντιμετωπίζει την τελευταία 25ετία σημαντικά προβλήματα μείωσης της ζήτησης, της ελκυστικότητας και της ποιοτικής υποβάθμισης της τουριστικής προσφοράς της που οφείλονται εν μέρει στην αντίστοιχη υποβάθμιση της Αθήνας, περιβαλλοντική, αισθητική, κυκλοφοριακή, πολιτιστική. Κυρίως οφείλονται στον μαζικό χαρακτήρα του τουριστικού προϊόντος της Αττικής, που από την φύση του είναι επιρρεπές σε μεταβολές των τουριστικών ροών και συγκυριακές κρίσεις.
- Το τουριστικό προϊόν της Αττικής παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις εμπλουτισμού του με ειδική τουριστική υποδομή που θα επιτρέψει την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού, όπως συνεδριακός, εκθεσιακός, θαλάσσιος, κλπ.
- Η οργάνωση και ορθολογική διαχείριση των πολιτιστικών πόρων και των επισκεπτών τους παρουσιάζει επίσης διάφορα προβλήματα. Η σύγχρονη αντίληψη οργάνωσης των μουσειακών χώρων, των εκθεμάτων και της ροής των επισκεπτών δεν έχει ακόμη προσεγγίσει τα αρχαιολογικά μουσεία της Ελλάδας και της Αττικής ειδικότερα. Οι αρχαιολογικοί χώροι που προσελκύουν μεγάλο αριθμό επισκεπτών, με κύριο πόλο έλξης την Ακρόπολη, είναι προβληματικοί τόσο για τους επισκέπτες όσο και για τα ίδια τα μνημεία, λόγω έλλειψης οργάνωσης, χαμηλού επιπέδου προσφερομένων υπηρεσιών και ανυπαρξίας διαχείρισης των επισκεπτών σύμφωνα με τα σημερινά διεθνή πρότυπα. Αποτέλεσμα των ελλείψεων αυτών είναι η υποβάθμιση και οι κίνδυνοι αλλοίωσης και καταστροφής των μνημείων, η δυσφορία των επισκεπτών και η δυσφήμιση του ελληνικού προϊόντος γενικότερα.
- Το ξενοδοχειακό δυναμικό παρουσιάζει προβλήματα κυρίως ως προς την παλαιότητα, το μέγεθος και την κατηγορία των μονάδων, καθώς και προβλήματα σημειακών συγκεντρώσεων στο χώρο, με τις συνακόλουθες επιπτώσεις στο περιβάλλον και τον ίδιο τον τομέα.

1.8. Διερεύνηση της δυνητικής ζήτησης, τόσο στις ξένες αγορές όσο και στο εσωτερικό.

Ο αριθμός των τουριστών στην Ευρώπη αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω, οδηγώντας σε μία συνεχή αύξηση των δεικτών δαπανών και απασχόλησης. Επίσης, εκτιμάται ότι οι επιπτώσεις θα είναι ακόμα πιο θετικές σε τομείς συμπληρωματικούς προς τον τουρισμό, συμβάλλοντας σε μία γενικότερη ανάπτυξη της οικονομίας.

Σύμφωνα με το κεντρικό σενάριο της μελέτης του ΚΕΠΕ, η επιπλέον αύξηση αλλοδαπών τουριστών λόγω των Ολυμπιακών Αγώνων θα φτάσει τις 440 χιλιάδες ετησίως στην περίοδο 1998-2011. Οι αγώνες θα δημιουργήσουν ζήτηση αιχμής κατά τη διάρκεια τέλεσης των αγώνων που θα ανέλθει σε 1,9 εκατ. διανυκτερεύσεις μέσα σε 17 ημέρες του Αυγούστου 2004. Η κίνηση αυτή θα εξυπηρετηθεί από όλα τα καταλύματα που θα χρησιμοποιηθούν και όχι μόνο τα ξενοδοχειακά. Η τελική πρόβλεψη της μελέτης είναι ότι η μακροχρόνια επίδραση των Ολυμπιακών Αγώνων στη ζήτηση κλιών στην Ελλάδα και στην Αττική θα είναι πολύ μικρή.

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες αποτελούν ένα ελκυστικό παράγοντα για τους Άγγλους ενώ η Ελλάδα δείχνει μία έντονη παρουσία στην Γερμανία με τη συμμετοχή σε εκθέσεις και άλλα μεγάλα γεγονότα. Οι προβλέψεις αύξησης του αριθμού Άγγλων και Γερμανών τουριστών είναι πολύ αισιόδοξες.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής αποτελούν μία πολύ σημαντική ομάδα-στόχο για άντληση επισκεπτών διότι η Ελλάδα μπορεί να παρέχει μορφές τουρισμού θελκτικές προς τους Αμερικανούς (π.χ. κρουαζιέρες, γιώτιγκ), παρότι ο αριθμός των επισκεπτών δεν ξεπέρασε τα 200.000 άτομα για το έτος 2001.

2. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

2.1. Καθορισμός στρατηγικής για την προώθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της περιφέρειας.

Σύμφωνα με το Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2000-06, ο γενικός στρατηγικός αναπτυξιακός στόχος για την Αττική είναι :

η ανάδειξη του διεθνούς ρόλου της πρωτεύουσας με παράλληλη εξομάλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων και την βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Στο πλαίσιο αυτό, μια ολοκληρωμένη αναπτυξιακή στρατηγική θα πρέπει:

- να αξιοποιεί τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας, σε συνδυασμό με τις δυνατότητες που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες, η καινοτομία και η πληροφορική, και παράλληλα
- να επιδιώκει την συστηματική αντιμετώπιση των βασικών προβλημάτων της Περιφέρειας.

Για τον τουριστικό τομέα, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας Αττικής συνδέονται άμεσα με την αξιοποίηση των ευνοϊκών προοπτικών που διαγράφονται από:

- τον διεθνή ρόλο της πρωτεύουσας
- την τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων 2004 και τα Ολυμπιακά Έργα που γίνονται για τον σκοπό αυτό
- τα μεγάλα έργα υποδομής που ολοκληρώνονται και την κομβικότητα της Περιφέρειας ως προς τους κύριους άξονες μεταφορών της χώρας
- την κυκλοφοριακή, περιβαλλοντική, πολιτιστική και αισθητική βελτίωση που ήδη συντελείται στο πολεοδομικό συγκρότημα της Αθήνας και την ευρύτερη περιοχή του.

Το βασικό πρόβλημα του τουριστικού τομέα που πρέπει να αντιμετωπιστεί είναι η κάμψη που παρουσιάζουν διαχρονικά οι τουριστικές ροές προς την Αθήνα (χαμηλό ποσοστό αφίξεων, διανυκτερεύσεων, πληρότητας ξενοδοχειακών κλινών κλπ. σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα).

Κατά συνέπεια, η στρατηγική τουριστικής ανάπτυξης για την Περιφέρεια Αττικής θα πρέπει να επικεντρώνεται στα εξής σημεία:

- επιδίωξη ποιοτικής, βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης
- αύξηση της ελκυστικότητας και αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος σε όλο του το φάσμα
- αναζήτηση ενός νέου ρόλου για την Αθήνα, ως τουριστικού προορισμού-πόλου έλξης
- αύξηση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος της.
- εμπλουτισμό και διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος με την ανάπτυξη νέων μορφών και δραστηριοτήτων
- αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες και η έρευνα, οι καινοτόμες δράσεις και οι συνεργασίες, καθώς και η κοινωνία της πληροφορίας, σε όλη τη γραμμή διαμόρφωσης-διακίνησης του τουριστικού προϊόντος (διαχείριση, προώθηση, προβολή, μάρκετινγκ κλπ.).

Με βάση και τη διάγνωση του δυναμικού της τουριστικής ανάπτυξης που προηγήθηκε στο Α' μέρος, καθορίζονται οι άξονες προτεραιότητας της ανάπτυξης :

Άξονας Δράσης 1: Έλεγχος Τουριστικής Ανάπτυξης, Ρυθμίσεις Χρήσεων Γης

Άξονας Δράσης 2: Προστασία - Ανάδειξη Τουριστικών Πόρων

Άξονας Δράσης 3: Ποιοτική Αναβάθμιση, Εκσυγχρονισμός Τουριστικής Προσφοράς

Άξονας Δράσης 4: Ανάπτυξη Ειδικών Μορφών Τουρισμού

Άξονας Δράσης 5: Βελτιώσεις Υποδομών

Άξονας Δράσης 6: Αξιοποίηση Καινοτομίας, Τεχνολογίας, Έρευνας

Άξονας Δράσης 7: Προβολή Τουριστικού Προϊόντος

Άξονας Δράσης 8: Αξιοποίηση Ανθρωπίνου Δυναμικού

Από τους άξονες αυτούς, οι 1 και 2 αφορούν κυρίως τον δημόσιο τομέα, οι 3, 4 και 6 κυρίως τον ιδιωτικό τομέα και οι υπόλοιποι κατανέμονται και στους δύο τομείς.

2.2. Προσδιορισμός των προτεραιοτήτων και των αξόνων παρέμβασης των δημόσιων φορέων.

Πρωτεύοντα ρόλο μεταξύ των Υπουργείων που εμπλέκονται στην υλοποίηση του Προγράμματος διαδραματίζει το Υπουργείο Ανάπτυξης (ΥΠΑΝ) ως καθ' ύλην αρμόδιο, από το οποίο άλλωστε εποπτεύεται και ο ΕΟΤ. Στην ανάλυση που ακολουθεί αναφέρονται πάντοτε με την ενιαία επωνυμία ΕΟΤ/ΥΠΑΝ.

Η εμπλοκή του ΥΠΠΟ στο Πρόγραμμα Τουριστικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Αττικής είναι αυξημένη λόγω αφ' ενός της μεγάλης σημασίας των πολιτιστικών μνημείων μεταξύ των τουριστικών πόρων της Αττικής και αφ' ετέρου λόγω των πολλών έργων αθλητικής υποδομής που αναπτύσσονται εν όψει της Ολυμπιάδας 2004.

Η εμπλοκή του ΥΠΕΧΩΔΕ στο Πρόγραμμα Τουριστικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Αττικής περιλαμβάνει δράσεις όπως εκπόνηση μελετών, θεσμοθέτηση ρυθμίσεων, κατασκευή μειζόνων έργων υποδομής.

Επιδιώκεται η συμμετοχή της Γενικής Γραμματείας της Περιφέρειας Αττικής σε δράσεις επιτελικού σχεδιασμού, παρακολούθησης της εφαρμογής του Προγράμματος, προβολής της τουριστικής εικόνας και χρηματοδότησης κρίσιμων έργων περιφερειακής σημασίας.

Η νομαρχιακή και τοπική επιδιώκεται να αναλάβει την ευθύνη εκτέλεσης έργων τοπικής εμβέλειας, σημαντικών όμως για τη διαμόρφωση της εικόνας της μικρο-περιοχής, αλλά και του συνόλου της Περιφέρειας. Σημαντικό επίσης ρόλο πρέπει να έχει στην αναβάθμιση της υποδομής και των υπηρεσιών που επηρεάζουν το τουριστικό προϊόν.

Διακρίνονται δύο οργανισμοί που έχουν τη μορφή Α.Ε. ελεγχόμενων από το ελληνικό δημόσιο για την ιδιαίτερη σημασία των πολλών και σημαντικών έργων που εκτελούν ή αναμένεται να προωθήσουν στα επόμενα έτη. Είναι η ΕΤΑ Α.Ε. και η ΗΕΛΕΧΡΟ.

Οι δράσεις τους είναι επικεντρωμένες σε ειδικά έργα:

- Ολοκλήρωση νέων εγκαταστάσεων Εκθεσιακού Κέντρου Helexpro
- Συνεργασία Helexpro - φορέων για οργάνωση εκθέσεων
- Συνεδριακό Κέντρο Ελληνικού
- Μαρίνες Ζέας, Φλοίσβου, Αλίμου, Βουλιαγμένης, Μεθάνων, Αναβύσσου
- Δημιουργία γηπέδου γκολφ και θεματικού πάρκου στην Αναβύσσο
- Ακτές ΕΟΤ/ΥΠΑΝ: Α' και Β' αλιπέδου Βούλας, Βουλιαγμένης, Βάρκιζας
- Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός, συμπλήρωση υφιστάμενων τουριστικών υποδομών.

2.3. Πρόταση για τους άξονες και τις μορφές κινητοποίησης των φορέων του ιδιωτικού τομέα και των αναγκαίων κοινών δράσεων των δημόσιων και των ιδιωτικών φορέων.

Είναι αρμοδιότητα των επιχειρήσεων:

- Ο εκσυγχρονισμός και η εξασφάλιση ανταγωνιστικότητας
- Η ανάληψη του επενδυτικού κινδύνου για νέες δραστηριότητες
- Η διαμόρφωση ελκυστικών και καινοτομικών τουριστικών προϊόντων και η προώθησή τους
- Η εκπαίδευση και κατάρτιση με υψηλού επιπέδου ικανότητες και γνώσεις για τους ήδη εργαζόμενους

Οι κοινές δράσεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

- Δράσεις με τους επαγγελματικούς φορείς κυρίως για την προβολή και το μάρκετινγκ, όπως αναφέρονται στο κεφάλαιο 3.1 παραπάνω.
- Έργα συγχρηματοδοτούμενα με ιδιωτικά κεφάλαια σε ιδιοκτησίες του δημοσίου.

Μεγάλη είναι επίσης η σημασία της συνεργασίας στην επίλυση σημαντικών προβληματικών θεμάτων όπως η διαφύλαξη του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η προγραμματική συνεργασία του ΕΟΤ/ΥΠΑΝ με τους επαγγελματικούς φορείς των τουριστικών επιχειρήσεων. Η συνεργασία αυτή καλύπτει δράσεις όπως:

- Οργάνωση, προβολή γενική και ειδική, όπως, π.χ., διαδρομών και πόλων, προγραμμάτων 3ης ηλικίας, κοινωνικού τουρισμού, δραστηριοτήτων και προϊόντων γευσιγνωσίας, τουρισμού νέων, εκπαιδευτικού τουρισμού σε όλες τις αγορές - στόχους
- Έργα αναβάθμισης-συμπλήρωσης υπηρεσιών
- Σύσταση εταιρείας διοργάνωσης συνεδρίων Convention Bureau (CB) ή τουρισμού κινήτρων
- Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός, συμπλήρωση υφιστάμενων τουριστικών υποδομών ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΕΤΑ Α.Ε., ΟΤΑ κλπ.
- Δημιουργία νέων τουριστικών υποδομών, π.χ. εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης λουομένων στα νησιά
- Ανάπτυξη συστημάτων on-line πληροφόρησης για τα τουριστικά ενδιαφέροντα της Αττικής
- Ανάπτυξη συστημάτων on-line πληροφόρησης για τις υφιστάμενες τουριστικές διευκολύνσεις και την διαθεσιμότητα και κόστος τουριστικών υπηρεσιών περιλαμβανομένων κρατήσεων σε καταλύματα

2.4. Πρόγραμμα δράσης

Το Πρόγραμμα Δράσης που έχει διαμορφωθεί αποτελείται από μία σειρά δράσεων που αναφέρονται σε ειδικές μελέτες, αναγκαία έργα και θεσμικές ρυθμίσεις. Για την πιο ουσιαστική και αποτελεσματική εφαρμογή του προτεινόμενου προγράμματος δράσης, πραγματοποιείται μία κατηγοριοποίηση των ειδικών μελετών, αναγκαίων έργων και θεσμικών ρυθμίσεων στην βάση οκτώ Αξόνων Δράσης.

ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ 1: ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ

ΜΕΤΡΟ 1.1: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ

ΜΕΤΡΟ 1.2: ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- 1.2.1 Ειδικές Μελέτες
- 1.2.2 Θεσμικές Ρυθμίσεις
- 1.2.3 Παρακολούθηση Ενέργειας

ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ 2: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ - ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΜΕΤΡΟ 2.1 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ - ΠΕΡΙΒΑΛΜΟΝΤΟΣ

- 2.1.1 Ειδικές Μελέτες Οριοθέτησης, Προστασίας, Αναβάθμισης, Ανάδειξης
- 2.1.2 Θεσμοθετήσεις
- 2.1.3 Έργα Ποιοτικής Αναβάθμισης
- 2.1.4 Οργάνωση, Προβολή

ΜΕΤΡΟ 2.2 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

- 2.2.1 Ειδικές Μελέτες Οριοθέτησης, Προστασίας Αναβάθμισης, Ανάδειξης
- 2.2.2 Θεσμοθετήσεις
- 2.2.3 Έργα Ποιοτικής Αναβάθμισης
- 2.2.4 Οργάνωση, Προβολή

ΜΕΤΡΟ 2.3 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

- 2.3.1 Ειδικές Μελέτες Προσδιορισμού και Διαμόρφωσης Τουριστικών Διαδρομών
- 2.3.2 Έργα Διαμόρφωσης
- 2.3.3 Οργάνωση, Προβολή

ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ 3: ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ, ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

ΜΕΤΡΟ 3.1 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ

- 3.1.1 Έργα Αναβάθμισης - Συμπλήρωσης Τουριστικών Καταλυμάτων
- 3.1.2 Μετατροπή Παραδοσιακών Σπιτιών σε Ξενώνες
- 3.1.3 Κίνητρα
- 3.1.4 Οργάνωση Καταλυμάτων

ΜΕΤΡΟ 3.2 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

- 3.2.1 Έργα Αναβάθμισης - Συμπλήρωσης Υποδομών - Εξοπλισμού
- 3.2.2 Οργάνωση Υποδομής

ΜΕΤΡΟ 3.3 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

- 3.3.1 Ειδικές Μελέτες-Έρευνες για την Αναβάθμιση, Συμπλήρωση, Οργάνωση Τουριστικών Υπηρεσιών
- 3.3.2 Έργα Αναβάθμισης - Συμπλήρωσης Υπηρεσιών
- 3.3.3 Οργάνωση Υπηρεσιών

ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ 4: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**ΜΕΤΡΟ 4.1 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

- 4.1.1 Συνέχιση Κινήτρων Νόμου για όλες τις Ειδικές Μορφές
- 4.1.2 Ολοκλήρωση Νέων Εγκαταστάσεων Μεγάλων Συνεδριακών Κέντρων:
 - Ολοκλήρωση νέων εγκαταστάσεων Συνεδριακού Κέντρου I.B.C.
 - Ολοκλήρωση νέων εγκαταστάσεων Συνεδριακού Κέντρου Ελληνικού.
- 4.1.3 Εκσυγχρονισμός-Συμπλήρωση Υφιστάμενων Συνεδριακών Κέντρων, Φορέων και Ξενοδοχείων
- 4.1.4 Νέες Συνεδριακές Εγκαταστάσεις Ξενοδοχείων
- 4.1.5 Νέες Συνεδριακές Εγκαταστάσεις Νησιών
- 4.1.6 Σύσταση Εταιρείας Διοργάνωσης Συνεδρίων Convention Bureau
- 4.1.7 Συνεργασία Φορέων για Οργάνωση Συνεδρίων

ΜΕΤΡΟ 4.2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΙΝΗΤΡΩΝ

- 4.2.1 Σύσταση Εταιρείας Διοργάνωσης Τουρισμού Κινήτρων ή Ανάληψη από Convention Bureau
- 4.2.2 Σύσταση Εταιρείας Διοργάνωσης Συνεδρίων

ΜΕΤΡΟ 4.3 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

- 4.3.1 Ολοκλήρωση Νέων Εγκαταστάσεων Εκθεσιακού Κέντρου Helexpro
- 4.3.2 Συνεργασία Helexpro - Φορέων για Οργάνωση Εκθέσεων

ΜΕΤΡΟ 4.4 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

- 4.4.1 Ολοκλήρωση Προγράμματος Έργων Λιμένων Σκαφών Αναψυχής:
 - Μαρίνα Φαληρικού Δέλτα, προγράμματος “Αθήνα 2004”
 - Μαρίνα στο Ολυμπιακό Κέντρο Ιστιοπλοΐας Αγίου Κοσμά, προγράμματος “Αθήνα 2004”
 - Μαρίνα Ζέας, προγράμματος Ε.Τ.Α. Α.Ε.
 - Μαρίνα Φλοίσβου, προγράμματος Ε.Τ.Α. Α.Ε.
 - Μαρίνα Αλίμου, προγράμματος Ε.Τ.Α. Α.Ε.
 - Μαρίνα Βουλιαγμένης, προγράμματος Ε.Τ.Α. Α.Ε. που υλοποιείται από “Αστέρα Βουλιαγμένης”.
- 4.4.2 Συμπλήρωση, Αναβάθμιση και Εκσυγχρονισμό των Υπόλοιπων Λιμένων Σκαφών Αναψυχής (μαρίνες Λαυρίου, Μεθάνων, Αίγινας και Καταφύγιο τουριστικών σκαφών Κυθήρων)
- 4.4.3 Δημιουργία Νέων Λιμένων Σκαφών Αναψυχής:
 - Μαρίνα Σαλαμίνας, προτεινόμενη από Ε.ΣΥ.Λ.Α.
 - Καταφύγιο τουριστικών σκαφών Ραφήνας, προγραμματισμένη από Οργανισμό Λιμένος Ραφήνας.
 - Καταφύγιο τουριστικών σκαφών στον Ολυμπιακό πόλο Σχοινιά Μαραθώνα, προτεινόμενο.
 - Καταφύγιο τουριστικών σκαφών στον Ολυμπιακό πόλο Μαρκοπούλου Μεσογαίας, προτεινόμενο.
 - Καταφύγιο τουριστικών σκαφών στον τουριστικό πόλο της Αναβύσσου, πρόγραμμα ETA Α.Ε.

ΜΕΤΡΟ 4.5 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΗΣ GOLF

- 4.5.1 Ολοκλήρωση Αρχικού Προγράμματος Ε.Τ.Α. Α.Ε. για την Δημιουργία Γηπέδου Golf 18 Οπών στην Ανάβυσσο

ΜΕΤΡΟ 4.6 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

4.6.1 Ολοκλήρωση Προγράμματος Ε.Τ.Α. Α.Ε. για Δημιουργία Θεματικού Πάρκου στην Ανάβυσσο:

ΜΕΤΡΟ 4.7 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΗΠΙΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ

4.7.1 Διερεύνηση των Δυνατοτήτων Ανάπτυξης Ήπιων Εναλλακτικών Μορφών και Δραστηριοτήτων Τουρισμού στους Ορεινούς Όγκους της Αττικής

4.7.2 Έργα Διαμόρφωσης και Σήμανσης Διαδρομών, Πίστες Δραστηριοτήτων και Συμπληρωματικές Εγκαταστάσεις

4.7.3 Σύσταση Συντονιστικού Οργάνου για την Οργάνωση των Δραστηριοτήτων

ΜΕΤΡΟ 4.8 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ - ΠΡΟΠΟΝΗΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

4.8.1 Αξιοποίηση Ολυμπιακής Αθλητικής Υποδομής για Μεταολυμπιακή Χρήση Αθλητικού-Προπονητικού Τουρισμού

4.8.2 Σύσταση Διαχειριστικού-Συντονιστικού Οργάνου

ΜΕΤΡΟ 4.9 “ΤΟ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΠΑΡΚΟ ΩΣ ΑΞΙΟΘΕΑΤΟ”

4.9.1 Αξιοποίηση Ολυμπιακής Υποδομής-Διαδρομών για Μεταολυμπιακή Χρήση Τουριστικής Περιήγησης, Εκπαιδευτικό Τουρισμό

4.9.2 Φορέας Υλοποίησης - Προβολής

ΜΕΤΡΟ 4.10 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ (MEGA EVENTS)

4.10.1 Μελέτη Δημιουργίας Φορέα

4.10.2 Δημιουργία Ειδικού Φορέα ή την Διεύρυνση του Πεδίου Δραστηριοτήτων Υπάρχοντος Φορέα με Σχετικό Αντικείμενο

ΜΕΤΡΟ 4.11 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΠΟΡ ΑΕΡΟΣ

4.11.1 Ανάπτυξη και Οργάνωση Σπορ Αέρος (Αεροπλοΐα, Αιωροπτερισμός, Ανεμοπτερισμός, Αλεξίπτωτο πλαγιάς (parapente)

4.11.2 Αερολέσχες

4.11.3 Χρήση Αεροδρομίων Τατοΐου-Τανάγρας

4.11.4 Ειδικές Μελέτες

4.11.5 Έργα Υποδομής, πίστες κλπ.

ΜΕΤΡΟ 4.12 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

4.12.1 Οργάνωση και Προβολή Διαδρομών και Πόλων Προσκυνηματικού Τουρισμού:

- Αγ. Νεκτάριος Αίγινας

- Μοναστήρια Κιθαιρών

- Διαδρομή Αποστόλου Παύλου κ.α.

ΜΕΤΡΟ 4.13 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ Γ’ ΗΛΙΚΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΧΕΙΜΑΣΗΣ

4.13.1 Οργάνωση και Προβολή Τουριστικών Προγραμμάτων 3ης Ηλικίας

4.13.2 Ειδικές Υποδομές-Δραστηριότητες Παραχείμασης

ΜΕΤΡΟ 4.14 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

4.14.1 Οργάνωση και Προβολή Τουριστικών Προγραμμάτων Κοινωνικού Τουρισμού

ΜΕΤΡΟ 4.15 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΠΟΛΕΩΣ (ΑΣΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ)

- 4.15.1 Μελέτη Οργάνωσης και Προβολής Διαδρομών και Δραστηριοτήτων μέσα στην Αθήνα
- 4.15.2 Οργάνωση και Προβολή Διαδρομών και Δραστηριοτήτων μέσα στην Αθήνα (Πολιτιστικές και ιστορικές διαδρομές διαφόρων εποχών, Αρχιτεκτονικής και τέχνης, Shopping, υγείας και ομορφιάς, Φαγητού και ποτού -π.χ. τοπικής κουζίνας, ποτών, Business)

ΜΕΤΡΟ 4.16 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑΣ

- 4.16.1 Οργάνωση και Προβολή Δραστηριοτήτων και Προϊόντων Γευσιγνωσίας Πιστοποιημένης Ποιότητας και Προέλευσης

ΜΕΤΡΟ 4.17 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΧΡΟΝΟΜΕΡΙΣΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ (TIME SHARING)

- 4.17.1 Προώθηση και Προβολή Δυνατοτήτων και Προοπτικών Ανάπτυξης Τουρισμού Χρονομεριστικής Μίσθωσης

ΜΕΤΡΟ 4.18 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

- 4.18.1 Οργάνωση και Προβολή Τουρισμού Νέων, Εκπαιδευτικού Τουρισμού

ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ 5: ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ**ΜΕΤΡΟ 5.1 ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

- 5.1.1 Βελτιώσεις-Επεκτάσεις Δικτύων και Λειτουργιών Ύδρευσης, Αποχέτευσης, Ηλεκτροδότησης, Τηλεφωνοδότησης, Αποκομιδής απορριμμάτων, Υγείας, περιθαλψής κλπ.

ΜΕΤΡΟ 5.2 ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

- 5.2.1 Μελέτες, Έργα και Ενέργειες Βελτίωσης Υποδομών
 - 5.2.1.1 Αεροπορικές μεταφορές:
 - Ενέργειες και έργα βελτίωσης της εξυπηρέτησης των τουριστών στα αεροδρόμια
 - Μελέτες και ενέργειες βελτίωσης των υφισταμένων και ανάπτυξη νέων αεροπορικών γραμμών
 - 5.2.1.2 Θαλάσσιες μεταφορές:
 - Ενέργειες και έργα βελτίωσης της εξυπηρέτησης των τουριστών στα λιμάνια της Περιφέρειας
 - Μελέτες και ενέργειες βελτίωσης των υφισταμένων και ανάπτυξης νέων θαλάσσιων γραμμών, με προτεραιότητα στα νησιά
 - 5.2.1.3 Οδικές μεταφορές:
 - Επώνυμο έργο: Βελτίωση παραλιακής οδού Αθηνών-Σουνίου
 - Επώνυμο έργο: Βελτίωση οδικού κυκλώματος Ανατολικής Πελοποννήσου (Ερμιονίδας) για την διευκόλυνση της πρόσβασης στην Τροιζηνία, Μέθανα-Πόρο και στην Ακτή Υδρας και Κόστα για την διευκόλυνση της πρόσβασης στην Υδρα και Σπέτσες αντίστοιχα
 - Μελέτες και έργα βελτίωσης-συμπλήρωσης των οδικών προσβάσεων σε πόλους έλξης τουριστών (ακτές, περιβαλλοντικούς, πολιτιστικούς πόρους, άλλα αξιοθέατα, λιμάνια, αεροδρόμια κλπ)
 - Μελέτες και έργα για τη δημιουργία χώρων στάθμευσης τουριστικών λεωφορείων
 - Μελέτες και έργα πεζοδρομήσεων σε τουριστικές περιοχές (π.χ. Βουλιαγμένη, Ανάβυσσος, Λαύριο, νησιά)

ΜΕΤΡΟ 5.3 ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

- 5.3.1 Ολοκλήρωση Προγράμματος Ε.Τ.Α. Α.Ε. Ακτές Α' και Β' αλιπέδου Βούλας, Βουλιαγμένης, Βάρκιζας
- 5.3.2 Αναβάθμιση, Εκσυγχρονισμός, Συμπλήρωση Υφιστάμενων Τουριστικών Υποδομών
- 5.3.3 Δημιουργία Νέων Τουριστικών Υποδομών
- 5.3.4 Ολοκλήρωση Προγράμματος Αξιοποίησης Ακίνητης Περιουσίας ΕΟΤ/ΕΤΑ Α.Ε. στην Αττική

ΑΞΙΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ 6: ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ**ΜΕΤΡΟ 6.1 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ON-LINE ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ**

- 6.1.1 Ανάπτυξη συστημάτων on-line πληροφόρησης για τα τουριστικά ενδιαφέροντα της Αττικής
- 6.1.2 Ανάπτυξη συστημάτων on-line πληροφόρησης για τις υφιστάμενες τουριστικές διευκολύνσεις και την διαθεσιμότητα και κόστος τουριστικών υπηρεσιών περιλαμβανομένων κρατήσεων σε καταλύματα

ΜΕΤΡΟ 6.2 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ

- 6.2.1 Προμήθεια συμβατής τεχνολογίας πληροφορικής και επικοινωνιών στις επιμέρους τουριστικές μονάδες

ΑΞΙΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ 7: ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ**ΜΕΤΡΟ 7.1 ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ**

- 7.1.1 Προβολή τουριστικού προϊόντος στο υπόλοιπο της Ελλάδος
- 7.1.2 Προβολή τουριστικού προϊόντος στις χώρες της Ευρώπης
- 7.1.3 Προβολή τουριστικού προϊόντος στην Αμερική και την Ασία

ΑΞΙΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ 8: ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ**ΜΕΤΡΟ 8.1 ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ**

- 8.1.1 Κατάρτιση στελεχών Δημοσίων φορέων και στελεχών ΟΤΑ
- 8.1.2 Κατάρτιση εργαζομένων σε επιχειρήσεις
- 8.1.3 Ευαισθητοποίηση τοπικού πληθυσμού

2.5. Στρατηγική μάρκετινγκ και επικοινωνιακή στρατηγική

Οι Στόχοι του Marketing είναι η αύξηση της μέσης διαμονής των τουριστών στην Αττική, η αύξηση της κατά κεφαλήν Δαπάνης των τουριστών, η αύξηση της ξενοδοχειακής πληρότητας της Αττικής, η βελτίωση της εποχικότητας της τουριστικής ζήτησης της Αττικής. Οι στόχοι Επικοινωνίας είναι:

- Αναβάθμιση της εικόνας της Αττικής ως αυτόνομου προορισμού τουρισμού αναψυχής.
- Αύξηση της ελκυστικότητας της Αττικής προβάλλοντας τις εναλλακτικές και ειδικές μορφές τουρισμού (City break, Συνέδρια, ταξίδια incentives κλπ.)
- Προβολή του Νέου Τουριστικού Προϊόντος της Αττικής.
- Έντονη προβολή των στοιχείων εκείνων που διαφοροποιούν την Αθήνα και αυξάνουν την ανταγωνιστικότητα της σε σχέση με άλλες πόλεις όπως: Παρίσι, Ρώμη, Μαδρίτη, Λονδίνο κλπ. - Προσέλκυση ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών υψηλής εισοδηματικής τάξης.